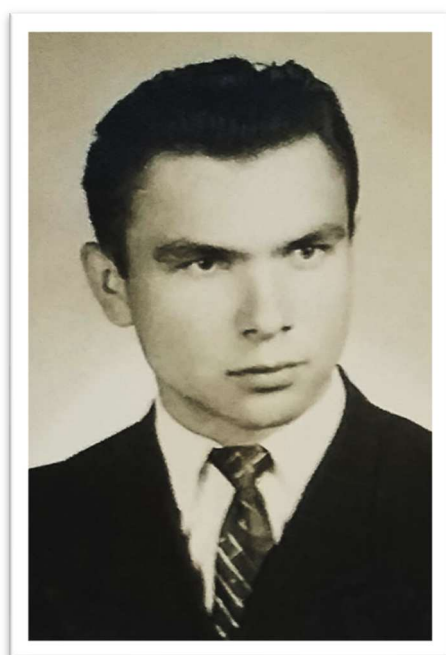

MIKOŁAJ KOZACZUK

* 5 VII 1937, Kostomłoty (nad Bugiem)

† 9 I 2024, Szczytno

Autobiografia¹

Urodziłem się dnia 5 lipca 1937 r. w rodzinie chłopskiej we wsi Kostomłoty, pow. Biała Podlaska. W rodzinnej wsi wraz z rodzicami przebywałem do 1947 r. W 1945 roku rozpocząłem naukę w klasie pierwszej w Szkole Podstawowej w Kostomłotach i do roku 1947 ukończyłem II klasę. W roku 1947 rodzice moi przeprowadzili się do woj. Olsztyńskiego i otrzymali gospodarstwo rolne we wsi Wawrochy, pow. Szczytno. W latach 1947–50 uczęszczałem do Szkoły Podstawowej w Wawrochach i ukończyłem tam klasę piątą. Do klasy szóstej i siódmej uczęszczałem w Szkole Podstawowej Nr 1 w Szczytnie. Szkołę podstawową ukończyłem w 1952 r. W tym też roku rozpocząłem naukę w Liceum Pedagogicznym w Olsztynie, które ukończyłem w 1956 r. W latach 1956–58 uczyłem się w Studium Nauczycielskim w Olsztynie na kier. filologii polskiej. Po skończeniu studium nauczycielskiego rozpocząłem pracę w charakterze nauczyciela w Szkole Podstawowej w Pasymiu, pow. Szczytno. W roku 1962 zostałem

¹ Życiorys został napisany odręcznie w Szczytnie 5 IV 1972 roku. W całym dokumencie zachowuję pisownię oryginalną.

służbowo przeniesiony do pracy w Szczytnie, gdzie objąłem kierownictwo Szkoły Podstawowej Nr 4. Obowiązki kierownika pełniłem do 31 grudnia 1972². Od 1 stycznia 72 r. przeszedłem do pracy w Szkole Podstawowej Nr 2 w Szczytnie. Od maja 1956 r. jestem członkiem ZNP, a od 16 grudnia 1962 r. należę do PZPR. W latach 1961–1967³ studiowałem zaocznie na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku na wydz. humanistycznym, dyplom ukończenia studiów wyższych otrzymałem 21 lipca 1967.

Uzupełnienia na podstawie źródeł własnych

Mikołaj Kozaczuk, syn Bazylego Kozaczuka (1905–1978) i Anny Kozaczuk z d. Ligor (1907–2001), urodził się w poniedziałek 5 lipca 1937 roku we wsi Kostomłoty nad Bugiem niedaleko Terespoła. Ale na świadectwie szkolnym z 21 czerwca 1947 roku, potwierdzającym przejście ucznia do klasy drugiej i wystawionym przez kierownika Publicznej Szkoły Powszechnej w Kostomłotach, niejakiemu O. Zająca, widnieje data 25 lipca 1938. Tak samo – na świadectwie ukończenia klasy trzeciej Publicznej Szkoły Powszechnej w Wawrochach, z 26 czerwca 1948, podpisanym przez Władysława Ruszczyńskiego⁴, kierownika placówki, do której uczęszczał Mikołaj od klasy trzeciej do piątej: 25 lipca 1938. Z kolei na świadectwie klasy VIa za pierwsze półrocze roku szkolnego 1950/1951 Szkoły Ogólnokształcącej Stopnia Podstawowego nr 1, z 31 stycznia 1951 roku, podano, że syn Bazylego i Anny urodził się 25 lipca, ale 1937 roku⁵. Te same dane urodzeniowe znajdują się na świadectwie końcowym klasy siódmej w roku szkolnym 1951/1952: 25 lipca 1937.

Dzisiaj już nie da się ze stuprocentową pewnością wyjaśnić, dlaczego ta alternatywna data występowała na kilku świadectwach pod rząd, pozostają jedynie przypuszczenia. Tak czy inaczej, sprawę daty urodzenia formalnie rozwiązał wyciąg z aktu urodzenia wystawiony 17 lipca 1969 roku przez USC w Kodniu. Wynika z niego jednoznacznie, że Mikołaj Kozaczuk przyszedł na świat 5 lipca 1937 roku. Miał starszego brata, Andrzeja (1930–1982). W ramach migracji powojennej rodzina Kozaczuków w 1948 roku osiedliła się we wsi Wawrochy pod Szczytnem⁶. 28 września

² Jest to pomyłka pisarska. Powinno być 1971.

³ Z indeksu wynika, że studia w WSP w Gdańsku zostały podjęte 8 lipca 1960, a nie 1961 roku.

⁴ W kronice Szkoły Podstawowej w Wawrochach, napisanej przez jej kierownika, Franciszka Orłowskiego, widnieje inna, niepoprawna, pisownia tego nazwiska: „W 1947 roku we wrześniu przychodzi na stanowisko nauczyciela kierującego Ob. **Rurczyński** posiadający wykształcenie ogólne na owe czasy dobre (mała matura). Kilka lat uczył sam, a następnie Inspektor szkolny do pomocy dosyła mu nauczycielkę. Uczą razem 7 klas”; <https://spwawrochy.edupage.org/about/> (21 III 2024). Pogr. moje – G.O. Poprawna pisownia „Ruszczyński” znajduje się w wywiadzie Haliny Bielawskiej: Zob. H. Bielawska, *Mikołaj Kozaczuk. Legenda szczycieńskiej oświaty*. „Tygodnik Szczytno” 2022, nr 26 (732), 7–13 VII, s. 12.

⁵ Kierowniczką szkoły była wtedy Kresowiaczka Zofia Śnieżko-Błocka (1907–1969).

⁶ Zob. H. Bielawska, *Mikołaj Kozaczuk. Legenda...*, s. 12. Mikołaj Kozaczuk błędnie podał, że w 1948 miał 9 lat, w rzeczywistości – 11, urodził się bowiem w 1937 roku.

1952 roku Bazyli Kozaczuk otrzymał od Powiatowej Komisji Ziemskiej w Szczytnie akt nadania gospodarstwa, w którego skład wchodziły: 6,5 ha ziemi, dom, chlew i stodoła. Cały majątek zachował się do dzisiaj, chociaż ma innych właścicieli.

Po ukończeniu klasy piątej w Wawrochach przed Mikołajem Kozaczukiem pojawił się wybór związany z dalszą edukacją: Szkoła Podstawowa w Lipowcu lub Szkoła Podstawowa nr 1 w Szczytnie. Rodzina postawiła na Szczytno. Naukę zakończył tutaj w 1952 roku i za namową Władysława Ruszczyńskiego postanowił kontynuować zdobywanie wiedzy w Liceum Pedagogicznym w Olsztynie, ponieważ tego typu placówki oświatowej w Szczytnie jeszcze wtedy nie było. Liceum ukończył w 1956 roku ze specjalizacją w zakresie nauczania języka rosyjskiego. O tej pierwszej specjalizacji zawodowej mało kto wiedział nawet w najbliższych kręgach pedagogicznych. Dochodziła ona do głosu na przykład wtedy, gdy na lekcjach w liceum pojawiał się temat pochodzenia języka polskiego i jego dziedzictwa prasłowiańskiego w postaci głosek zredukowanych, czyli jerów twardych i miękkich. O tych zjawiskach fonetycznych Profesor Kozaczuk mógł rozprawiać godzinami, bardzo lubił bowiem ten temat, podobnie jak zawiloci polskiego Romantyzmu.

Po zakończeniu 4 czerwca 1956 roku edukacji w Olsztynie marzeniem młodego absolwenta Liceum Pedagogicznego było studiowanie medycyny, chciał zostać lekarzem. Musiał jednak świadomie zrezygnować z ambitnego planu z określonego powodu: od kandydata na medycynę wymagano znajomości łaciny, a tego przedmiotu w liceum nie uczono. Wybrał więc dwuletnie studia polonistyczne w olsztyńskim Studium Nauczycielskim, podążając śladem żony. Studiował tam w latach 1956–1958. Naukę ukończył 18 czerwca 1958 roku z wynikiem ogólnym dobrym. Przedstawił wtedy pracę dyplomową nt. *Nowatorstwo słownictwa w utworze Juliana Tuwima „Piotr Płaksin”*.

Mikołaj Kozaczuk za bardzo dobre wyniki w nauce w olsztyńskim liceum został zwolniony z nakazu pracy. Nie przyjąwszy propozycji zatrudnienia w szkole jednoklasowej w podszczycieńskim Jeleniowie, skorzystał z okazji i zgodził się na podjęcie pracy w Szkole Podstawowej w Pasymiu, gdzie właśnie zwolnił się etat i w której od roku pracowała już jego żona, Bronisława. W Pasymiu oprócz języka polskiego Mikołaj Kozaczuk nauczał także wychowania fizycznego. Tak więc, pracę w zawodzie nauczycielskim rozpoczął 15 sierpnia 1958 roku w Szkole Podstawowej w Pasymiu. Nauczał tutaj do wiosny 1962 roku, kiedy to z dniem 16 kwietnia 1962 powierzono mu pełnienie obowiązków kierownika Szkoły Podstawowej nr 4 w Szczytnie. Mianowanie kierownikiem tej placówki nastąpiło 15 stycznia 1965. W 1962 roku Mikołaj Kozaczuk miał zaledwie 25 lat i był wówczas bodajże najmłodszym szefem wśród kierowników szczycieńskich szkół. Tak duży awans zawodowy oznaczał również zmiany w życiu osobistym. Trzeba było opuścić mieszkanie przy ulicy Warszawskiej 4 w Pasymiu i przeprowadzić się z żoną i córką Hanią do służbowego lokum znajdującego się w tym samym budynku, co szkoła.

Bronisława Kozaczuk otrzymała w nowym miejscu etat polonistki, a ojciec Bazyli został woźnym.

W trakcie pracy w tzw. czwórce Mikołaj Kozaczuk rozpoczął 8 lipca 1960 roku polonistyczne studia magisterskie na Wydziale Humanistycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku. Ukończył je w 1967. Napisał wtedy i obronił pracę językoznawczą *Toponomastyka południowo-wschodniej części powiatu Szczytno (gromady Lipowiec i Rozogi)*. Promotorem był znany gdański lingwista dr Bogusław Moroń (1905–1985), opracowanie zaś otrzymało ocenę dobrą. Egzamin magisterski Mikołaj Kozaczuk złożył z wynikiem dobrym. 21 lipca 1967 roku był już magistrem filologii polskiej. Następnie zapisał się na roczny kurs religioznawczy na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Komitecie Wojewódzkim PZPR w Olsztynie, który sfinalizował 21 czerwca 1971 roku z wynikiem ogólnym dobrym. Nieco później, w roku szkolnym 1979/1980, 30 sierpnia 1980 ukończył w Piotrkowie Trybunalskim Studium Przedmiotowo-Metodyczne dla polonistów posiadających studia wyższe.

Szkołą Podstawową nr 4 kierował do 31 grudnia 1971 roku. Od 1 stycznia 1972 został skierowany do pracy jako nauczyciel-zastępca do Szkoły Podstawowej nr 2 w Szczytnie⁷. Po roku, pomimo złożenia mu propozycji powrotu do „czwórki” po oczyszczeniu go od wszelkich zarzutów o niegospodarność, odmówił. Otrzymał wówczas z olsztyńskiego kuratorium kilka ofert pokierowania placówkami oświatowymi jako dyrektor Technikum Elektrycznego w Giżycku czy Liceum Ekonomicznego w Ostródzie. Zaproponowano również objęcie posady inspektora oświaty w Braniewie. Ostatecznie, pod wpływem żony, z żadnej oferty Mikołaj Kozaczuk nie skorzystał i zdecydował się na podjęcie pracy w szczycieńskim Liceum Ogólnokształcącym.

W roku szkolnym 1972/1973 Mikołaj Kozaczuk został zatrudniony w LO, w którym, jak podał we wspomnianym wywiadzie, nauczał początkowo języków polskiego i rosyjskiego⁸, a od pewnego momentu – tylko języka polskiego. Trwało to do 31 sierpnia 1985 roku, z dwuletnią przerwą w latach 1973–1975, kiedy to powierzono mu obowiązki zastępcy lokalnego inspektora oświaty. Profesorem szkoły średniej został mianowany 1 października 1981, a nauczycielem mianowanym w 2000 roku.

Pracując w LO, instruktor ZHP Mikołaj Kozaczuk odbudował strukturę tej organizacji i z ramienia Rady Pedagogicznej był w latach 1978–1985 opiekunem harcerzy. Przez wiele lat sprawował funkcję komendanta szczepu. Od 10 maja 1973

⁷ O przyczynach tych zmian Mikołaj Kozaczuk opowiedział ze szczegółami w wywiadzie: H. Bielawska, *Mikołaj Kozaczuk. Legenda...*, s. 12.

⁸ Tak jest zapisane w wywiadzie: H. Bielawska, *Mikołaj Kozaczuk. Legenda...*, s. 13. Ale z danych o składzie rad pedagogicznych LO z lat 1972–1985 nie wynika, by Mikołaj Kozaczuk kiedykolwiek uczył w tej szkole języka rosyjskiego. Na pewno jednak uczył go w „czwórce”.

roku miał stopień harcmistrza ze specjalnością starszoharcerską. W okresie 1975–1985 przewodniczył szkolnemu zespołowi wychowawczemu.

Od 1 września 1985 roku przeniósł się na prośbę Henryka Klimaszewskiego, ówczesnego dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Szczytnie do tej szkoły, gdzie powierzono mu obowiązki wicedyrektora ds. wychowania i etat polonisty. Tutaj pracował aż do momentu przejścia na emeryturę, co nastąpiło w czerwcu 2003 roku.

Mikołaj Kozaczuk przez wiele dziesięcioleci należał do Związku Nauczycielstwa Polskiego, poczynawszy od maja 1956 roku. Był jego aktywnym członkiem i dwukrotnie uczestniczył w Krajowym Zjeździe Delegatów ZNP (1981, 1983). Miał osiągnięcia nie tylko w działalności oświatowej na rzecz ludzi pracy, co podkreślił Aleksander Kozak, przewodniczący Wojewódzkiej Rady Związków Zawodowych (1974), lecz także na niwie społecznej w „dziedzinie wychowania i opieki nad dzieckiem”, co potwierdza „Dyplom Przyjaciela Dziecka” nadany Mikołajowi Kozaczukowi 1 września 1975 roku. W maju 1961 roku został powołany na stanowisko kuratora dla nieletnich przy Sądzie Powiatowym w Olsztynie. Angażował się w propagowanie ruchu laickiego w ramach Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej. Był radnym Miejskiej Rady Narodowej w kadencji 1988–1992. 14 października 1998 roku został wybrany radnym powiatu szczycieńskiego na kadencję 1998–2002.

Jest autorem kilku opracowań, jak *60 lat Związku Nauczycielstwa Polskiego w powiecie szczycieńskim. Zarys* wydane przez Zarząd Oddziału Powiatowego ZNP w Szczytnie (Szczytno 2005) czy *Słownik żargonu uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie* (maszynopis, 1980) oraz syntetycznego szkicu na temat historii ZHP w szczycieńskim Licem Ogólnokształcącym⁹.

Mikołaj Kozaczuk był żonaty. W związek małżeński z Bronisławą Pawlikowską wstąpił w sobotę 29 grudnia 1956 roku. W małżeństwie urodziły się dwie córki: Hanna i Katarzyna. Obie są absolwentkami szczycieńskiego LO. Profesor polonista miał poza nauczaniem różnorodne hobby. Jeszcze w czasie nauki w Szkole Podstawowej nr 1 ukończył 23 czerwca 1951 roczny kurs fotograficzny w Państwowym Ognisku Kultury Plastycznej, który prowadził znany lokalny fotograf Aleksander Orsicz (1911–1991)¹⁰. Zajęcia odbywały się wtedy w budynku obecnej szkoły muzycznej przy ulicy Henryka Sienkiewicza 5. Poza fotografią zajmował się amatorsko hodowlą nutrii, królików i przepiórek. Lubił psy, zbieranie grzybów i łowienie ryb. Uprawiał pomidory i ogórki w tunelach foliowych.

W trakcie wykonywania zawodu nauczycielskiego Profesor Kozaczuk był kilkakrotnie nagradzany. Otrzymał następujące odznaczenia i wyróżnienia:

- 1) Brązowy Krzyż Zasługi,
- 2) Honorowa Odznaka 1000-lecia Państwa Polskiego,

⁹ Zob. M. Kozaczuk, *Historia ZHP. W: 40 lat Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie 1946–1986*. Red. A. Wrońska. Szczytno 1986, s. 27–29.

¹⁰ Państwo Orsiczowie po wojnie prowadzili rodzinnie w Szczytnie Zakład Fotograficzny „Iskra”, który znajdował się przy ulicy Tadeusza Kościuszki 10.

- 3) Honorowa Odznaka Przyjaciela Dziecka,
- 4) Krzyż za Zasługi dla ZHP,
- 5) List Pochwalny Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego,
- 6) Medal 30-lecia Polski Ludowej,
- 7) Medal 40-lecia Polski Ludowej,
- 8) Medal Komisji Edukacji Narodowej,
- 9) Medal za Szczególne Zasługi dla ZNP,
- 10) Nagroda II stopnia Ministra Oświaty i Wychowania,
- 11) Nagroda Kuratora Oświaty i Wychowania,
- 12) Odznaka Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej,
- 13) Odznaka Zasłużony Działacz TKKŚ,
- 14) Srebrna Odznaka Honorowa „Zasłużonym dla Warmii i Mazur”,
- 15) Zasłużony Działacz Ligi Obrony Kraju
- 16) Złota Odznaka ZNP,
- 17) Złoty Krzyż Zasługi.

Na pytanie „Jak Pan ocenia dzisiejszą szkołę”, Profesor Kozaczuk odrzekł: „Nie tak dawno zastanawiałem się nad tym, co bym zrobił, gdyby mi dziś zaproponowano prowadzenie lekcji. Odmówiłbym natychmiast. (...) Z jednej strony raczej nie poradziłbym sobie z dzisiejszą młodzieżą. Z drugiej – wymagania stawiane obecnie nauczycielom są takie, jakby rządzący mieli szkołom za złe to, że istnieją. Odbiera się nauczycielom możliwość wyrażania własnych opinii, oświata jest traktowana jako zło konieczne. Takie przynajmniej odnoszę wrażenie. (...) Nie chciałbym więc nauczać młodych ludzi w sposób niezgodny ze swoją wiedzą i swoim sumieniem”¹¹.

Pan Profesor Mikołaj Kozaczuk zmarł w Szczytnie we wtorek 9 stycznia 2024 roku, przeżywszy 87 lat. Został pochowany w grobowcu rodzinnym na cmentarzu komunalnym w Szczytnie (kwatery V B, rząd II, numer grobu 8). Pamięć o tym legendarnym Nauczycielu utrwalono w *Księdze honorowej LO*.

¹¹ H. Bielawska, *Mikołaj Kozaczuk. Legenda...*, s. 13.

ANEKS FOTOGRAFICZNY¹²

**Ryc. 1. Anna Kozaczuk z d. Ligor, matka Mikołaja Kozaczuka.
Zdjęcie historyczne z dowodu wystawionego w czasach okupacji niemieckiej**

Źródło: Archiwum prywatne Hanny i Grzegorza Ojcewiczów

Ryc. 2. Andrzej Kozaczuk, brat Mikołaja Kozaczuka.

¹² Gdy nie jest wskazane źródło fotografii, pochodzi ona z archiwum Bronisławy i Mikołaja Kozaczuków. Skany wykonali Katarzyna i Zbigniew Stakunowie.

242

242 — do pracy wolne od opłat skarbowych.

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo dublin

Powiat Biała-Podlaska

URZĄD STANU CYWILNEGO

w Kodniu

Nr 28, 1931

WYCIĄG Z AKTU URODZENIA

Zaświadczam, że Kozaczuk Mikołaj (nazwisko) _____ (imie) _____

syn—córka Bazyli i Anny Ligot (nazwisko) _____ (imie) _____

urodził— się dnia piątego lipca (miesiąca) _____ (miesiąca) _____

tyśiąc dwieście trzydziestego siódmego roku —

1937 roku w Kostomłotach —

Kodnie —, dnia 17 lipca 1937 r.

Kierownik
Urzędu Stanu Cywilnego
M. Kozłowski

MSW-M-7 — Zam. Nr 4329/PWH/LZ CWD
1381-TDA-1.12.53-1.128.000—piśm. 3 kl. A1/83

Ryc. 3. Wyciąg z aktu urodzenia Mikołaja Kozaczuka

PORTRETY

Ryc. 4 (a, b, c, d, e, f). Zestaw portretów Mikołaja Kozaczuka z lat szkolnych i pracy zawodowej

EDUKACJA

ŚWIADECTWO SZKOŁY POWSZECHNEJ

Horacek Eli Kotaj
(nazwisko i imię)

urodzon..... dnia *25 lipca* 19*38* r. w *Kostomłotach*
gminy *Kłodzko*, powiatu *Kłodzkiego*
uczęszczał..... do klasy *drugiej* i otrzymał.....
za rok szkolny 19*46/47* oceny następujące:

sprawowanie	<i>bardzo dobry</i>	matematyka	<i>dostateczny</i>
religia	—	fizyka	—
język polski	<i>dostateczny</i>	rysunek	<i>dostateczny</i>
język	—	prace ręczne	<i>dostateczny</i>
historia	—	śpiew	<i>dostateczny</i>
geografia	—	wychowanie fizyczne	<i>dostateczny</i>
przyroda	—		

Opuścił..... dni szkolnych *18*, w tym nie usprawiedliwiono.....

Na tej podstawie *przebiegi do klasy trzeciej*

Publiczna Szkoła Powszechna

im.
w *Kostomłotach* powiat *Kłodzki - Podd.*
Nr *4* dnia *21 czerwca* 19*47* r.

Blasie Opiekun klasy *Blasie* Nierowni Szkoły

pieczęć

Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

P. 3
PZWS 46/852

Ryc. 5. Świadectwo ukończenia klasy II Publicznej Szkoły Powszechnej w Kostomłotach w r. szk. 1946/1947

ŚWIADECTWO SZKOŁY POWSZECHNEJ

Kozaczuk Mikołaj
(nazwisko i imię)

urodz. dnia *25. 7* 19*38* r. w *Hosomłoty*
gmina: *Hoden*, powiat: *Biała - Podlaska*
uczęszczał do klasy *III* i otrzymał za rok szkolny 19*47*/48

oceny następujące:

sprawowanie <i>b. dobry</i>	geologia.....
religia..... <i>b. dobry</i>	fizyka.....
język polski <i>b. dobry</i>	chemia.....
język.....	matematyka..... <i>b. dobry</i>
historia..... <i>b. dobry</i>	rysunek..... <i>b. dobry</i>
nauka o Polsce i świecie współcz.	prace ręczne..... <i>b. dobry</i>
geografia... <i>b. dobry</i>	śpiew..... <i>dobry</i>
biologia..... <i>b. dobry</i>	wychowanie fizyczne... <i>b. dobry</i>

Opuścił dni szkolnych....., w tym nie usprawiedliwiono

Na tej podstawie przechodzi do klasy ewangel.
Publiczna Szkoła Powszechna

Nr..... im.....
w *Wawrochach*, powiat: *Leczyńsko*
dnia *26 czerwca* 19*48* r.

Nr.....

Ruszczyński *Ruszczyński*
Opiekun klasy..... Kierownik Szkoły.....

Publiczna Szkoła Powszechna w Wawrochach

Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

P. 3
PZWS C 147/48

Ryc. 6. Świadectwo ukończenia klasy III Publicznej Szkoły Powszechnej w Wawrochach w r. szk. 1947/1948

ŚWIADECTWO
SZKOŁY OGÓLNOKSZTAŁCĄCEJ
STOPNIA PODSTAWOWEGO

Kozaczuk Niketa
(nazwisko i imię)

urodzony dnia *25 lipca* 1937 r. w *Kozłomostach*
powiat: *Biała-Podlaska* uczęszczał - do klasy *szóstej 2*
i otrzymał - za pierwsze półrocze roku szkolnego 1950/51

oceny następujące:

sprawowanie	<i>bardzo dobry</i>	rysunek	<i>bardzo dobry</i>
język polski	<i>dostateczny</i>	prace ręczne	<i>dobry</i>
język <i>rosyjski</i>	<i>dobry</i>	śpiew	<i>dobry</i>
historia	<i>dobry</i>	wychowanie fizyczne	<i>dobry</i>
nauka o Polsce i świecie współczesnym	-		
biologia	<i>bardzo dobry</i>		
geografia	<i>dobry</i>	religia	<i>dostateczny</i>
fizyka	<i>bardzo dobry</i>		
chemia	-		
matematyka	<i>dobry</i>		

Opuścił - dni szkolnych *1*, w tym nie usprawiedliwiono -

Szkoła Ogólnokształcąca Stopnia Podstawowego

Nr *1* w *Szczytnie*.

Szczytno, dnia *31 stycznia* 1951 r.

Nr *8*.

Roman Jamka
Opiekun - klasy

Zofia Śnieżko-Błocka
Dyrektor - Kierownik

W latach 1949 i 1950 zerwała się na używanie dotychczasowych pieczęci
publicznych szkół powszechnych (Zarz. Min. Ośw. z dn. 31 stycznia 1949 r.
Dz. U. Min. Ośw. Nr 149)

coll. S.

P2
PZWS XII. 1948 4.000.000

Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny

Ryc. 7. Świadectwo za pierwsze półrocze z klasy VIa Szkoły Ogólnokształcącej Stopnia Podstawowego w Szczytnie w r. szk. 1950/1951. Kierowniczką placówki była wtedy Zofia Śnieżko-Błocka, a wychowawcą - biolog Roman Jamka, związani potem ze szczycieńskim LO.

ŚWIADECTWO
SZKOŁY OGÓLNOKSZTAŁCĄCEJ
STOPNIA PODSTAWOWEGO

.....
urodzony y dnia 25 lipca 1951 r. w Kostomotach
powiat: Biała Podlaska, uczęszczał .. w roku szkolnym 1951/52
do kl. siedmiej i otrzymał .. oceny następujące:

	I półrocze	rok szkolny
sprawowanie	<u>bardzo dobry</u>	<u>bardzo dobry</u>
język polski	<u>dostateczny</u>	<u>dobry</u>
język <u>angielski</u>	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>
historia	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>
nauka o Polsce i świecie współczesn.	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>
biologia	<u>bardzo dobry</u>	<u>bardzo dobry</u>
geografia	<u>dostateczny</u>	<u>dobry</u>
matematyka	<u>dobry</u>	<u>bardzo dobry</u>
fizyka	<u>bardzo dobry</u>	<u>bardzo dobry</u>
chemia	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>
rysunek	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>
prace ręczne	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>
śpiew	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>
wychowanie fizyczne	<u>dostateczny</u>	<u>dobry</u>
religia	<u>dobry</u>	<u>dobry</u>

Opuścił .. dni szkolnych w I półroczu 4 w II półroczu 1 Razem 5
W tym nie usprawiedliwiono " " " " "

.....
OPIEKUN KLASY

.....
OPIEKUN KLASY

Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny

kl. Jurek
P.2—P.1—P. — Min. Ośw. wz. 116
PZW5 Bydgoszcz C 241 — II, 51 — 3.600.000 — Ł-2-12936 — IV 51

Ryc. 8. Świadectwo ukończenia klasy VII Szkoły Ogólnokształcącej Stopnia Podstawowego
w Szczytnie w r. szk. 1951/1952

Wzime lylas dla Liceum Pedagogicznego w Olsztynie

**ŚWIADECTWO
LICEUM PEDAGOGICZNEGO**

ze specjalizacją w zakresie języka rosyjskiego
(zarządzenie Ministra Oświaty z dnia 19 lutego 1951 r. Nr DK 1-758/51 / Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 48).

urodzony 5 lipca 1937 r. w. Kolymiełach
(nazwisko i imię) powiat: Białe Podlasie

uczęszczał w roku szkolnym 1954 / 55 do klasy III
i otrzymał oceny następujące:

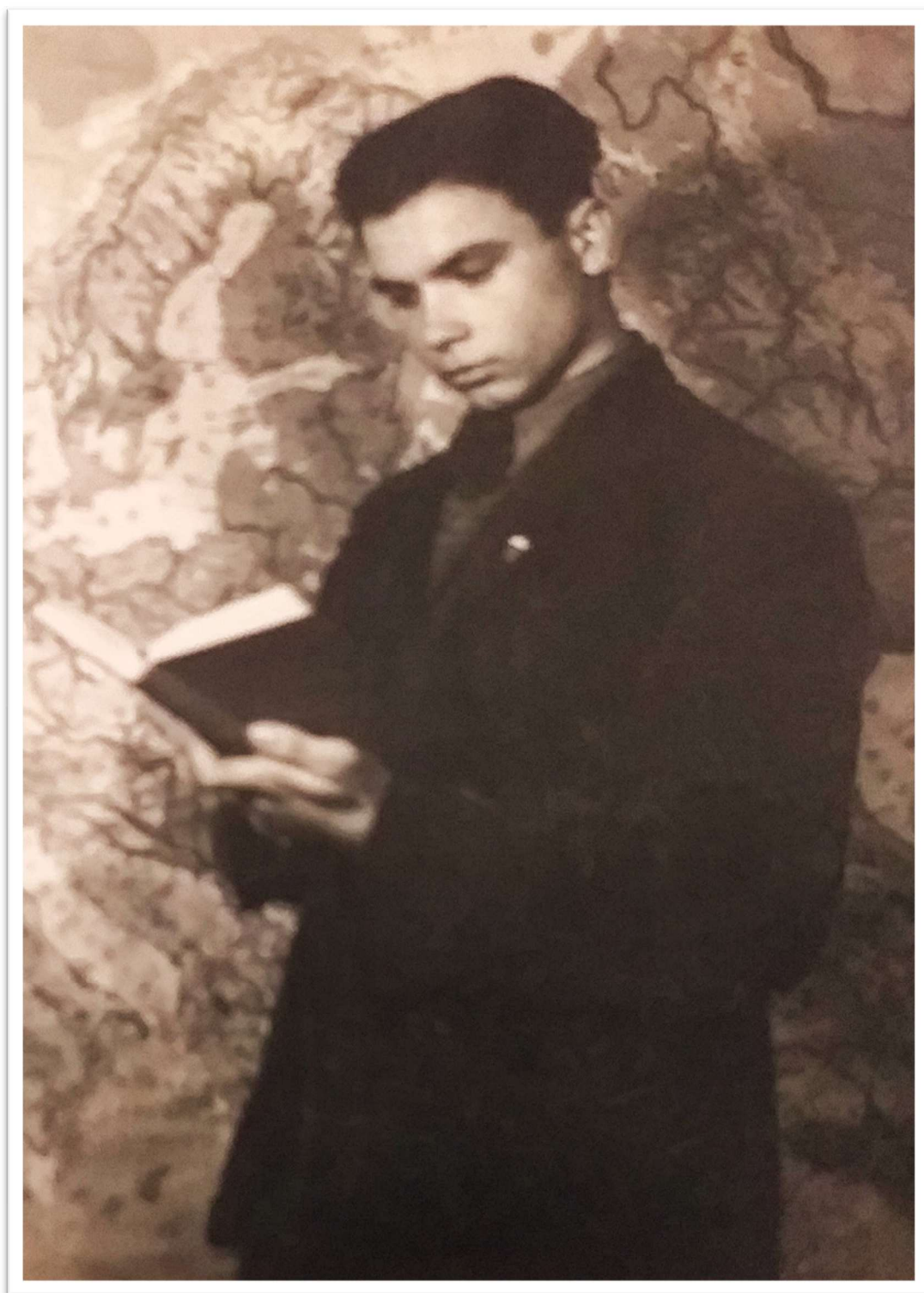
	za I półrocze	za rok szkolny
sprawowanie		<u>bardzo dobry</u>
pedagogika		<u>dobry</u>
metodyka nauczania początkowego		<u>bardzo dobry</u>
psychologia		<u>dobry</u>
higiena szkolna i społeczna		<u>dobry</u>
język polski		<u>dobry</u>
język rosyjski		<u>bardzo dobry</u>
historia		<u>bardzo dobry</u>
nauka o Konstytucji		<u>dobry</u>
geografia z geologią		<u>dobry</u>
biologia		<u>dobry</u>
fizyka z astronomią		<u>dobry</u>
chemia		<u>dobry</u>
matematyka		<u>bardzo dobry</u>
logika		<u>dobry</u>
rysunek		<u>dobry</u>
prace ręczne		<u>dobry</u>
śpiew		<u>dobry</u>
wychowanie fizyczne		<u>bardzo dobry</u>
przysposobienie wojskowe		<u>bardzo dobry</u>
przysposobienie sportowe		<u>dobry</u>

przedmioty nadobowiązkowe:

gra na instrumencie

Opuścił godzin szkolnych 48 w tym nie usprawiedliwiono 31
Wychowawca klas Wychowawca klas

Ryc. 9. Świadectwo ukończenia klasy III Liceum Pedagogicznego w Olsztynie w r. szk. 1954/1955

Ryc. 10. Mikołaj Kozaczuk podczas recytacji w Liceum Pedagogicznym w Olsztynie

Ryc. 11. Mikołaj Kozaczuk (w piątym rzędzie od dołu, trzeci z prawej) z koleżankami i kolegami swojej klasy z Liceum Pedagogicznego w Olsztynie

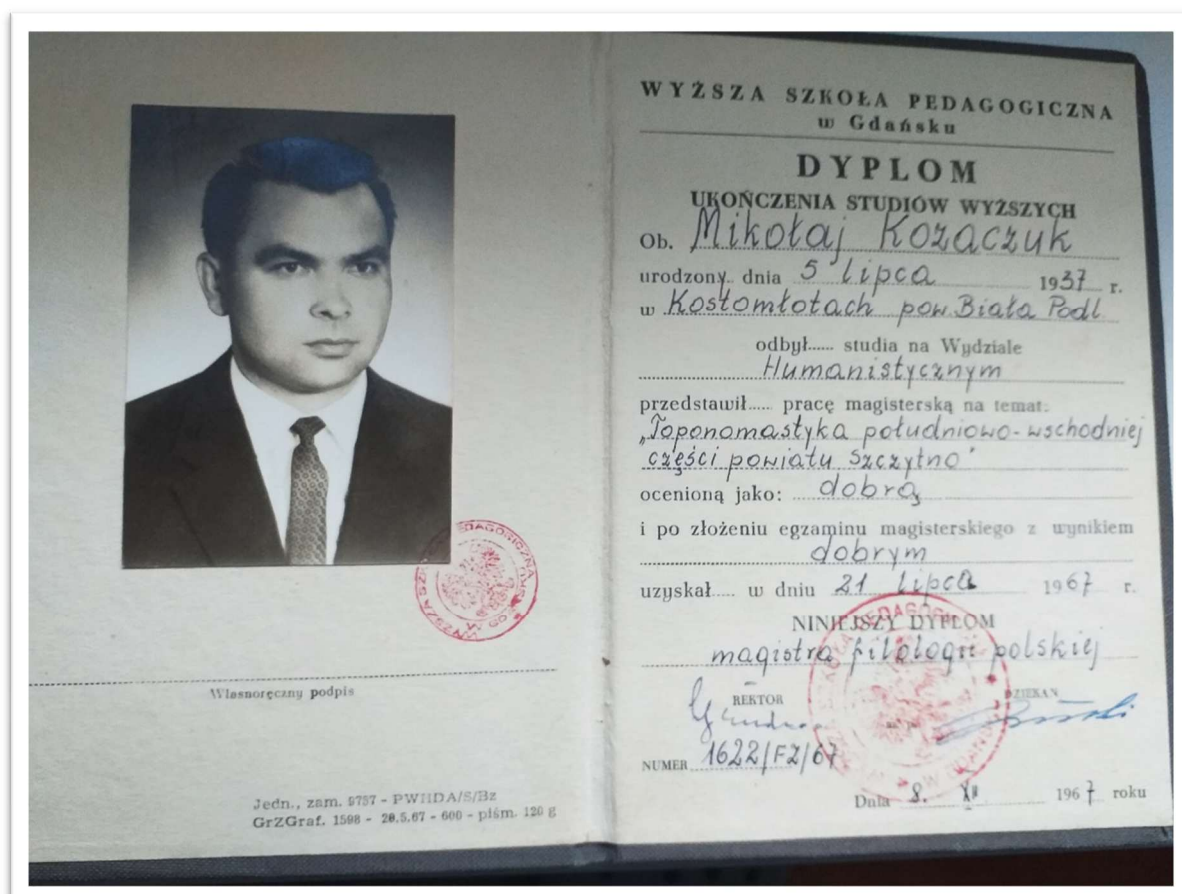

Ryc. 12. Mikołaj Kozaczuk (drugi z lewej) w towarzystwie absolwentów Liceum Pedagogicznego w Olsztynie (1956)

Ryc. 13. Indeks Mikołaja Kozaczuka, studenta Studium Nauczycielskiego w Olsztynie, wystawiony 1 IX 1956 roku.

Uwagę zwraca nazwisko kierownika SN – Bolesława Wytrążka (1907–1978), zasłużonego dla Warmii i Mazur działacza oświatowego.

Ryc. 16. Dyplom ukończenia studiów magisterskich w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku

**WIECZOROWY
UNIwersYTET
MARKSIZMU-
LENINIZMU**

PRZY
KOMITECIE WOJEWÓDZKIM PZPR

Obstynucie

ŚWIADECTWO

Nr *21/5/71*

Tow. *Nikołaj Kozacuk*

ur. *5. VII. 1937 r*

w *Kostomłotach*

ukończył *roczne* studium
(roczne lub dwuletnie)

religioznawcze
(wydział lub kierunek studiów)

Wieczorowego Uniwersytetu Marksizmu-Leninizmu

z oceną ogólną *dobrą*

Tow. *Nikołaj Kozacuk*

otrzymał na podstawie egzaminów końcowych następujące
oceny z przedmiotów:

1. *religioznawstwo* *dobry*
1. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Szczytuo

Kierownik WMML
[Signature]
12. VI. 1971

dnia *12. VI.* 19*71* r.

Ryc. 17. Świadectwo ukończenia rocznego kursu religioznawczego na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Komitecie Wojewódzkim PZPR w Olsztynie z 12 VI 1971 roku

Z ŻYCIA SZKOŁY

Ryc. 18. Dzieci z pasymskiej szkoły podstawowej na wycieczce w Zakopanem z nauczycielami:
pośrodku uczniów – Bronisława Kozaczuk, u góry po lewej stronie – Mikołaj Kozaczuk,
a po prawej – Józef Grycel (między 1957 a 1962).

Ryc. 19 i 20. Zakończenie roku w Szkole Podstawowej nr 4 (czerwiec 1971?).
Na zdjęciu 19 (pierwsza z lewej) wicekierownik szkoły Albina Walkowska

Ryc. 21. Grono nauczycielskie szczycieńskiego LO (w lub po 1977).

W pierwszym rzędzie – Janina Gałosz.

W drugim rzędzie od lewej: Zofia Bogucka, Irena Kask, Bronisława Kozaczuk,
Maria Stypik, Józef Godycki-Ćwirko.

W trzecim rzędzie od lewej: (?) Zielińska, Barbara Węgrzyn-Sobolewska,
Wiesław Topolski, Mieczysław Goettel.

W czwartym rzędzie od lewej: Mikołaj Kozaczuk, Władysław Sondej,
Józef Grycel, Zbysław Szyposz.

Ryc. 22. Prof. Telesfor Kocięcki i prof. Mikołaj Kozaczuk podczas rozdawania nagród

Źródło: Archiwum prywatne Andrzeja Kocięckiego

Ryc. 23. Studniówka 9 II 1974 roku.

Od lewej: prof. Lilianna Lomperta, Zdzisław Lomperta, prof. Helena Małek, prof. Jerzy Małek, prof. Bronisława Kozaczuk, prof. Mikołaj Kozaczuk.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 24. Mikołaj Kozaczuk jako zastępca inspektora oświaty odsłania Miejscu Pamięci Narodowej 9 XI 1974 w sali historii LO (wtedy nr 26). Inicjatorką powstania tego miejsca była prof. Lilianna Lomperta

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczycie

Ryc. 25. Klasa IVb szczycieńskiego liceum z nauczycielami. Koniec roku szkolnego 1974/1975.
W pierwszym rzędzie od lewej stoi prof. Jerzy Małek. Siedzą: Helena Małek, Krystyna Trentowska,
Lidia Szyposz, Helena Tarlecka, Władysław Sondej, Telesfor Kocięcki,
Agnieszka Michalczyk, Jan Michalczyk.
W drugim rzędzie stoją od lewej: Jan Gładkowski, Antoni Ostasz. Od prawej: Roman Kasprowicz,
Wilhelm Szwerecki.
W trzecim rzędzie od prawej: Alina Wrońska, Jerzy Erwin, Krystyna Trzcńska.
trzecia z prawej – Alina Wrońska.
W piątym rzędzie drugi od lewej – Mikołaj Kozaczuk. Pierwszy od prawej – Henryk Zieliński

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 26. Apel w r. szk. 1977/1978 (?) z udziałem uczniów
należących do Harcerskiej Służby Polsce Socjalistycznej.
Stoją od prawej profesorowie: Krystyna Trzcińska, Henryk Tokarski, Mikołaj Kozaczuk,
Władysław Sondej, Barbara Matyasik, Urszula Kocięcka, Piotr Karczewski,
Barbara Sobolewska-Węgrzyn, Telesfor Kocięcki, Józef Godycki-Ćwirko, Lidia Szyposz.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 27. Nauczyciele LO w pochodzie 1-Majowym 1980 roku.
Idą od lewej profesorowie: Telesfor Kocięcki, Piotr Karczewski, Helena Małek, Mikołaj Kozaczuk,
Krystyna Ćwirko, Czesław Grad.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

ODZNAKI

Ryc. 28. Brązowy Krzyż Zasługi (1969).
Uwagę zwraca historyczny szczegół zawarty w podpisie:
Marian Spychalski, marszałek Polski.

Ryc. 29. Srebrna Odznaka Honorowa „Zasłużonym dla Warmii i Mazur” (1970)

Ryc. 30. Krzyż za Zasługi dla ZHP (1974)

Ryc. 31. Medal 30-lecia Polski Ludowej (1974)

Ryc. 32. Odznaka Zasłużonego Działacza Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej (1975)

Ryc. 33. Złota Odznaka ZNP (1977)

Ryc. 34. Złoty Krzyż Zasługi (1979)

Ryc. 35. Medal 40-lecia Polski Ludowej (1984)

Ryc. 36. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1989)

PRYWATNIE

Ryc. 37. Nastolatek Mikołaj Kozaczuk przed domem w Wawrochach

Ryc. 38. Zdjęcie młodych małżonków — Bronisławy i Mikołaja Kozaczuków (I 1957)

Źródło: Archiwum prywatne Hanny i Grzegorza Ojcewiczów

Ryc. 39. Bronisława i Mikołaj Kozaczukowie w Zakopanem

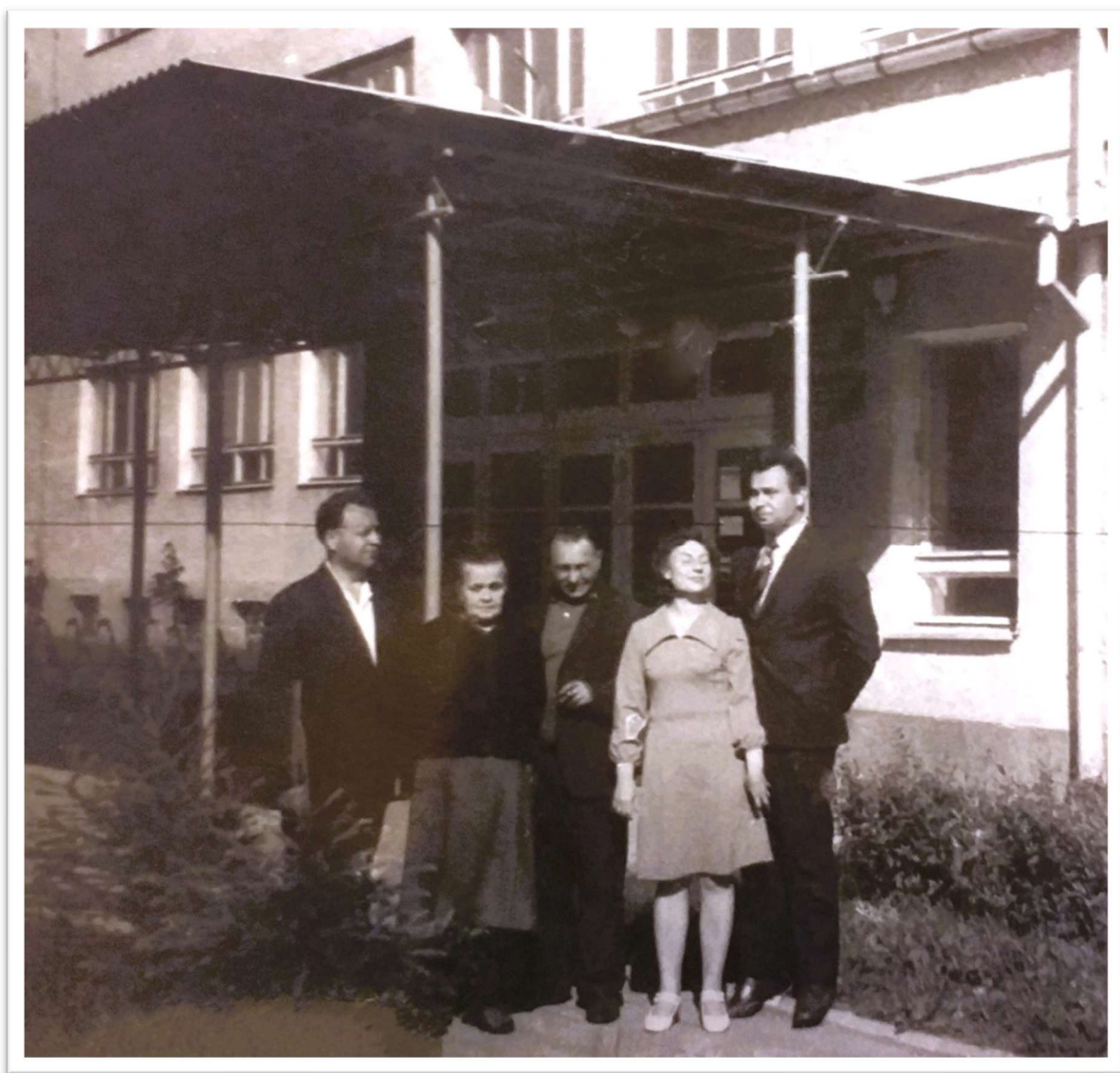

Ryc. 40. Kapral piechoty Mikołaj Kozaczuk (pośrodku) z kolegami na poligonie wojskowym (1960)

Ryc. 41. Mikołaj Kozaczuk (drugi z lewej, w płaszczu i berecie) z innymi uczestnikami kursu na prawo jazdy. Trzecia z lewej – prokurator Wanda Jurczenko, czwarta – dentystka Ludmiła Zubkiewicz.

Źródło: Archiwum prywatne Jarosława Jurczenki

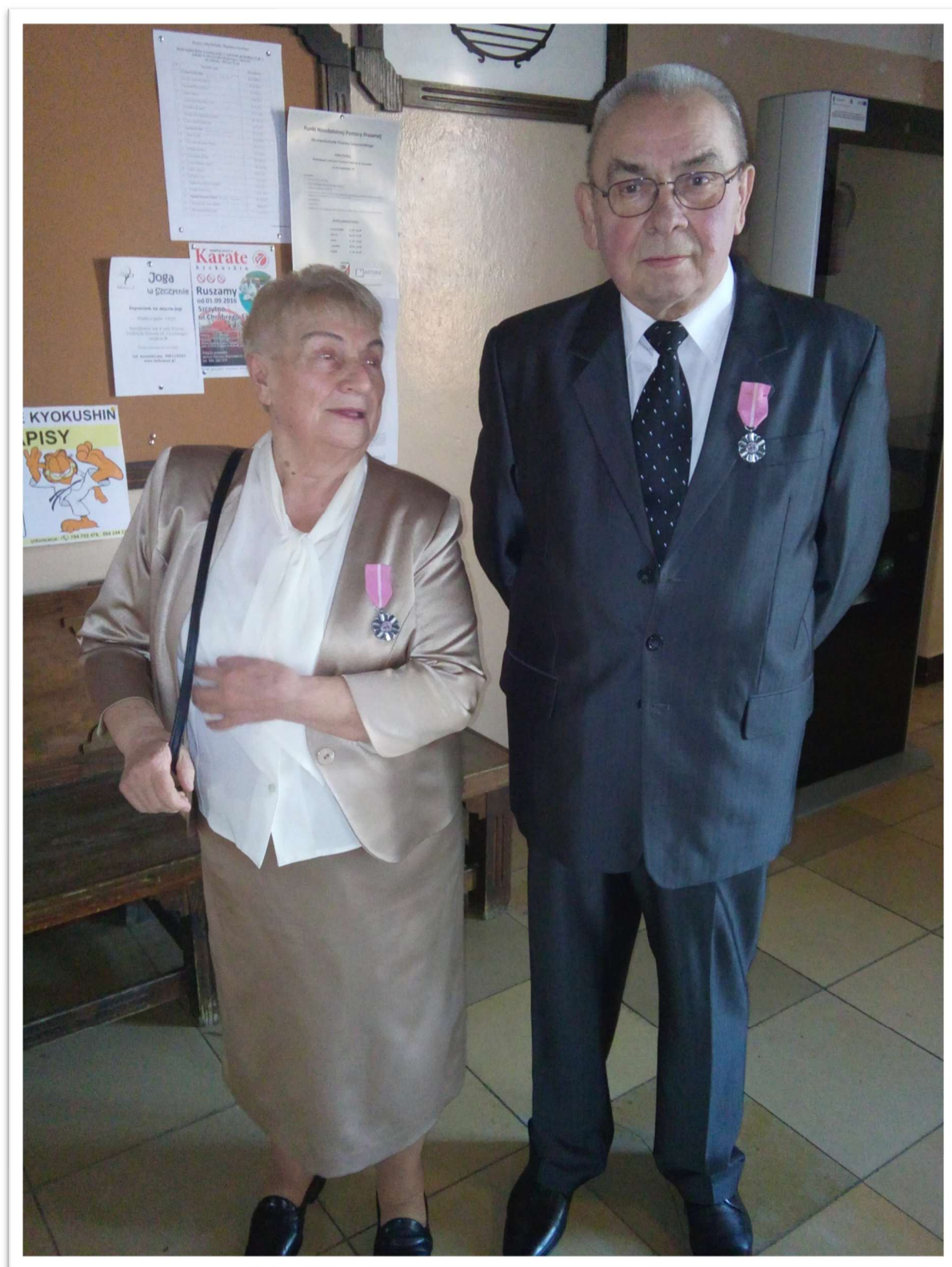

**Ryc. 42. Rodzina Kozaczuków przed historycznym już wejściem
do Liceum Ogólnokształcącego im. 25-lecia PRL w Szczytnie.
Od lewej: Andrzej Kozaczuk (starszy brat Mikołaja), Anna Kozaczuk (matka Mikołaja,
teściowa Bronisławy), Bazyli Kozaczuk (ojciec Mikołaja, teść Bronisławy),
Mikołaj Kozaczuk. Lato 1970**

Ryc. 43. W rodzinnym gronie. Urodziny wnuczki Hani (VI 1996).
Od lewej: Michał Ojcewicz, Hanna Ojcewicz, Adela Pietruń, Dominika Ojcewicz,
Henryka Ojcewicz, Hania Ojcewicz, Bronisława Kozaczuk, Mikołaj Kozaczuk.

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

**Ryc. 44. Diamentowe gody. Bronisława i Mikołaj Kozaczukowie
odznaczeni Medalem za Długoletnie Pożycie Małżeńskie (2016)**

MIEJSCE SPOCZYNKU

**Ryc. 45. Mogiła Mikołaja i Bronisławy Kozaczuków
na szczycieńskim cmentarzu komunalnym**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 46. Tablica informacyjna na mogile Mikołaja Kozaczuka

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 47. Fotografia na mogile Mikołaja Kozaczuka

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

*Tekst autoryzowała Hanna Ojcewicz (z d. Kozaczuk)
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*